

AMNESTU ENTÈNASYONAL – DEKLARASYON PIBLIK

Dat: 16 avril 2025 | AMR 36/9258/2025

**AYITI: MILITAN AK ÒGANIZASYON KI SOTI ANN AYITI
AK DYASPORA LI YO EGZÒTE LAFRANS POU L ABÒDE
PASE KOLONYAL LI ANN AYITI NAN JOU BISANTNÈ
"DÈT ENDEPANDANS LAN"**

17 Avril 2025 ap make 200^{èm} anivèsè depi lè Lafrans te enpoze Ayiti obligasyon pou peye konpansasyon pou pèt pwofi kolonyal nan travay esklavaj, ke yo rekonèt kòm "dèt endepandans" lan. Efè danjere dirab "dèt endepandans" lan, kolonyalis ak esklavaj kontinye ap manifeste nan sityasyon politik, sosyal, ekonomik, imanité ak dwa moun nan peyi a jouk jounen jodi a.¹ Lafrans gen yon devwa dapre lwa entènasyonal dwa moun pou akòde reparasyon epi abòde eritaj kolonyalis ak esklavaj ann Ayiti.

Lafrans te enpoze "Dèt endepandans lan" anba menas vyolans nan 17 avril 1825, apre deklarasyon endepandans Ayiti a,² ki te fè Ayiti premye "Repiblik Nwa" endepandan e premye peyi ki te aboli esklavaj nan mond lan.³ Montan dèt yo te enpoze a te 16 fwa gwosè ekonomi Ayiti a an 1826.⁴ Jodi a, inegalite estriktirèl ak kriz dwa moun ann Ayiti anrasinen an pati nan enjistis rasyal istorik esklavaj ak kolonyalis. Eritaj sa yo kontinye fè enpak sou dwa moun Ayisyen yo jounen jodi a.

"Kolonyalis, esklavaj ak komès esklav yo se pa yon bagay nan tan pase, efè yo te gen yon enpak ki dire lontan sou Ayiti. Lafrans gen yon obligasyon legal selon lwa entènasyonal la pou akòde reparasyon ak pou abòde konsekans dirab doub dèt la, esklavaj, komès esklav ak kolonyalis la. Sa bezwen yon angajman konplè nan zafè jistis pou jwenn reparasyon, ki gen ladan li reparasyon pou enjistis pase yo, tankou aksyon pou elimine diskriminasyon rasyal ak inegalite ke Ayisyen yo ap fè fas jodi a" selon sa Erika Guevara Rosas, Direktris Prensipal pou Rechèch, Politik, Pledwaye ak Kanpay Amnisti Entènasyonal te di.

Amnisti Entènasyonal te mete an limyè kriz imanité ak dwa moun ki ap fè raj ann Ayiti a, ki anrasinen byen fon nan difikilte ekonomik pèsistan ak istorik ak enstabilite politik. Nan dènye rapò li a **"Mwen se yon timoun, poukisa sa te rive mwen?"**: **Atak gang yo sou anfans ann Ayiti**, Amnisti Entènasyonal te dokimante sou enpak vyolans gang ak kriz politik ak imanité sou timoun yo. Sa a gen ladan divès pwoblèm tankou rekritman nan gang yo, vyòl ak lòt fòm

¹ Laurent Dubois, *Ayiti: The aftershock of history (Repèkasyon Istwa)*, 2013. Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, "Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo", 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haiti-history-colonized-france.html>. Kowalisyon Entènasyonal pou Moun ki Desandan Afriken, *Rapò misyon analitik ann Ayiti nan Out 2023*, 2024, <https://coalitionforpeopleofafricananddescendant.org/docs/analytical-mission-report-to-haiti-august-2023/>. Inisyativ pou Egalite Jistis, "Pèman fòse Ayiti yo bay esklavajis yo koute 21 milya nan ekonomi an", 13 Jen 2022, <https://ejournal.org/news/haitis-forced-payments-to-enclavers-cost-economy-21-billion-the-new-york-times-found/>. Hyeyoon Choi, "Kòman dèt nan epòk kolonyal la te ede fasonne povrete ak enstabilite politik", 24 Jiyè 2021, <https://abcnews.go.com/US/colonial-era-debt-helped-shape-haitis-poverty-political/story?id=78851735>. Harold Isaac, "Pri an otaj: Sik vyolans Ayiti a", 1er me 2024, <https://newint.org/debt/2024/held-ransom-haitis-cycle-violence>. Francisco de Zárte, "Ayiti, yon ekonomi kondane pa yon dèt 19èm syèk", 3 avril 2024, <https://english.elpais.com/international/2024-04-03/haiti-an-economy-condemned-by-a-19th-century-debt.html>. Amnisti Entènasyonal, "Ayiti: yon kriz grav fè apèl ak divès solisyon dirab, pa enpinite", 10 me 2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr36/8036/2024/en/>.

² Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, "Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo", 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haiti-history-colonized-france.html>.

³ Kersuze Simeon-Jones, "Politik rasyal an Ayiti", 28 Fevriye 2020, Oxford Research Encyclopedia of Politics (Ansiklopedi Rechèch Oxford sou Politik), <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228637.013.1713>. Frantz Derenoncourt, *Ayiti: Premye repiblik Nwa a*, 2016.

⁴ The New York Times, "Done istorik yo sou dèt Ayiti", kalkil Amnisti Entènasyonal fè yo, <https://github.com/nytimes/haiti-debt>.

vyolans seksyèl, anlèvman, ak asasina epi blesi.⁵ Òganizasyon an te egzòte alafwa otorite Ayisyen yo ak kominote entènasyonal la pou yo entansifye efò yo, paske Ayiti bezwen asistans ijan ak dirab pou pwoteje timoun yo ak pou anpeche plis sik vyolans.

Ayisyen kontinye ap fè fas ak vyolasyon dwa moun ki grav ak abi pi lwen pase fwontyè peyi a lè y ap kouri al chache refij nan plizyè peyi atravè rejyon Amerik la.⁶ Pa egzanp, imigran Ayisyen ak moun k ap chache azil yo te sibi detansyon abitrè ak tòti ki baze sou ras nan fwontyè Meksik-Etazini an nan **Etazini**.⁷ Nan **Republik Dominikèn**, plizyè milye Ayisyen ak Dominiken desandan Ayisyen te sibi depòtasyon kolektif, pwofilaj ak diskriminasyon rasyal atravè aplikasyon divès politik migrasyon rasis.⁸

Semèn sa a, nan okazyon bisantnè enpozisyon "dèt endepandans" lan, militan ak òganizasyon ki soti nan peyi Ayiti yo ak nan dyaspora li a, tankou KAAD (Kolektif Afwodesandan Ayisyen pou Jistis ak Reparasyon), ki te fòme pandan Twazyèm Sesyon Fowòm Pèmanan sou Moun Desandan Afriken an nan mwa avril 2024,⁹ yo reyini ansanm nan Katyèm Sesyon Fowòm Pèmanan sou Moun Desandan Afriken yo ant 14 ak 17 avril 2025. Yo ap egzòte gouvènman Fransè a pou abòde eritaj pase kolonyal li a epi akòde reparasyon yo, ki gen ladan yo redresaj enpak enpozisyon "dèt endepandans" lan.

"Sous prensipal kriz aktyèl la ann Ayiti se povrete kwonik la, inegalite sosyal ki akimile ak repwodwi pandan de (2) syèk nan toufe ekonomi nou an pa neyokolonyalis, ki te toujou mete nou nan move pozisyon. Souvènte Ayiti rete frajil paske politik enteryè li yo konekte tou ak plizyè ane enjerans politik etranjè ak yon majinalizasyon ekonomik," selon sa Rodolphe Mathurin te di, kowòdonatè Kolektif Ayisyen Afwodesandan (KAAD).

"Batay nou jodi a pou jistis ak reparasyon kont ranson Ayiti soufri a fè pati yon pi gwo lit. Kont lòd kolonyal la, kidonk sivilizasyonèl, ki te domine pandan plis pase senk syèk nan Amerik yo ak nan Lafrik; zansèt nou yo, nan mennen batay pou libète ak endepandans peyi a, Ayiti, te kraze lòd sa a nan bay tout valè aksyòm lan ki di "Tout Moun Se Moun", selon sa Mathurin te di.

"Kriz katastwofik Ayiti a se rezilta de (2) syèk politik rasis pa divès pwisans etranjè, ki gen ladan yo dèt endepandans, ki te anpeche Ayisyen yo etabli yon peyi estab, pwospè," selon sa Avoka Pèsonèl Enstiti pou Jistis ak Demokrasi ann Ayiti a, Kristina Fried te di. "Menm pwisans etranjè sa yo kontinye siprime souvènte Ayiti epi anpeche jistis reparasyon an jodi a. Men, menm jan Ayiti te pran libète li, kont tout atant, an 1804 epi te louvri pòt liberasyon Nwa yo toupatou, li kapab genyen ankò jodi a. Jodi a tou, Ayiti, avèk revandikasyon jiridik ki patikilyèman fò nan kesyon restitisyon, gen potansyèl pou debloke pòt reparasyon yo pou tout moun ki sibi zak esklavaj ak kolonyalis."

Chemen pou pran

⁵ Amnisti Entènasyonal, *Ayiti: "Mwen se yon Timoun, Poukisa Sa Te Rive Mwen?" Atak Gang yo sou Anfans Timoun yo ann Ayiti* (Endèks: AMR 36/8875/2025), 12 Fevriye 2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr36/8875/2025/en/>.

⁶ Amnisti Entènasyonal, "Amerik yo: Eta yo dwe mete fen nan tretman rasis anvè moun ki ap chèche azil pami Ayisyen yo", 20 jen 2023, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/06/end-racist-treatment-haitian-asylum-seekers/>. Amnisti Entènasyonal, "Ayiti: Pa an sekirite okenn kote: Ayisyen ki an deplasman yo bezwen pwoteksyon entènasyonal ijan", 28 oktòb 2021, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr36/4920/2021/en/>. Amnisti Entènasyonal, "Amerik yo: Lèt toulouvri pou Prezidan Pewou ak Prezidan Chili a konsènan kriz pwoteksyon ki genyen nan fwontyè a", 4 me 2023, <https://www.amnesty.org/es/documents/amr01/6744/2023/en/>.

⁷ Amnisti Entènasyonal, "Yo pa t trete nou tankou moun" Tòti ak lòt movè tretman ki lye ak ras e ak migrasyon kont Ayisyen k ap chache sekirite nan Etazini (Endèks: AMR 36/5973/20220), 22 Septanm 2022, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr36/5973/2022/en/>.

⁸ Amnisti Entènasyonal, "Republik Dominikèn: Lèt toulouvri: Otorite Dominiken yo dwe respekte dwa moun Ayisyen ki an deplasman yo, Dominiken ki desandan Ayisyen ak militan Ayisyen yo", 2 avril 2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr27/7897/2024/en/>.

⁹ Enstiti pou Jistis ak Demokrasi ann Ayiti, "Pledwaye BAI ak IUDH nan Twazyèm Sesyon Fowòm Pèmanan Nasyonzi sou Moun ki Desandan Afriken", 30 Avril 2024, <https://www.ijdh.org/2024/04/updates/bai-and-ijdh-advocacy-at-the-third-session-of-the-un-permanent-forum-on-people-of-african-descent/>. Haiti Libre, "Nan Jenèv, Ayiti fè apèl pou jwenn èd nan men Nasyonzi pou restitisyon dèt endepandans lan pa Lafrans", 24 avril 2024, <https://www.haitilibre.com/en/news-42185-haiti-flashin-geneva-haiti-calls-for-help-of-the-un-for-the-restitution-de-la-france-de-depandans-de-la-france.html>.

Enstiti pou Jistis ak Demokrasi ann Ayiti, òganizasyon sè li a baze ann Ayiti (“Biwo Avoka Entènasyonal yo”), ak divès patnè Ayisyen Mouvement de Liberté, d’Égalité des Haïtiens pour la Fraternité (“Mouvman Libète, Egalite Ayisyen yo pou Fratènite”), Étude et action pour les droits de l’homme (“Etid ak Aksyon pou Dwa Moun”), Sant Karl Levêque (“Sant Karl Levêque”), ak Ensemble des Citoyens Compétents à la Recherche de l’Égalité des Droits de l’Homme en Haïti (“Gwoup Sitwayen Konpetan k ap chache Egalite pou Dwa Moun ann Ayiti”) – avèk sipò plis pase 200 militan ak òganizasyon Ayisyen ak alye – te pwopoze yon **Plan an 8 Pwen** ki plede pou restitasyon dèt la. Li esansyèl pou tout pwosesis reparasyon plase kominote ki afekte yo nan sant lan, nan rekonèt domaj pèsistan enjistis istorik sa yo.

Eta ki te komèt tò sa yo ak enjistis istorik sa yo, ki te jwenn pwofi nan yo genyen devwa selon lwa entènasyonal ki gen rapò ak dwa moun pou akòde reparasyon yo. Responsabilite sa a gen ladan l demantèlman oubyen transfòmasyon estrikti kontanporèn diskriminasyon rasyal yo ki genyen rasin yo nan esklavaj ak kolonyalis. Estrikti sa yo kontribye nan distribisyon inegal pouvwa ak richès nan mond lan epi antrave kapasite Ayiti pou reyalize yon endepandans ekonomik, devlope solisyon dirab ki baze sou respè dwa moun epi garanti yon estabilite dirab. Anplis, Eta ki te pwofite de kolonyalis ak esklavaj yo tankou Lafrans, dwe pran politik fiskal nesèsè atravè gouvènman li a ak nan kowoperasyon avèk enstitisyon finansyè entènasyonal yo. Yo dwe bay lajan reparasyon ak èd entènasyonal pou asire ke peyi tankou Ayiti yo gen bon jan resous apwopriye pou envesti nan byen piblik yo, asire aksè efikas nan dwa ekonomik ak sosyal, epi redwi povrete ekstrèm.

Fè Istorik

Ayiti te kolonize pa Lafrans an 1697. Miz an esklavaj Afriken yo ak moun ki gen desandan Afriken yo te nan sant pwojè kolonyal Lafrans lan, e peyi a te pwofite anpil nan travay fòse Afriken ki te esklav yo ak moun desandan Afriken ki t ap travay sou gwo plantasyon yo.¹⁰ Saint-Domingue (jan yo te rele Ayiti) te vin tounen koloni ki pi rich nan mond lan vè 18^{èm} syèk la, ki te jenere pwofi masiv pou Lafrans.¹¹ Sistèm brital esklavaj la te mennen yon gwo rezistans jeneralize nan men pèp esklav yo, e an 1791, Revolisyon ayisyen an te eklate lè Afriken ki te esklav yo ak moun ki te desandan Afriken yo te leve kont rejim kolonyal Fransè a. Yo te finalman deklare endepandans Ayiti nan 1^{ye} Janvyè 1804.¹² Lafrans ak lòt peyi yo te refize rekonèt endepandans Ayiti a.

17 avril 1825, Lafrans te fòse Ayiti aksepte yon dèt ki totalize 150 milyon fran kòm konpansasyon pou esklavajis blan yo ki te pèdi pwofi kolonyal ki soti nan lavi ak travay Afriken e desandan yo ke yo te mete an esklavaj, yo konnen kòm "dèt endepandans" lan.¹³ Dèt sa a te enpoze anba menas yon lòt envazyon militè epi kòm yon kondisyon pou rekonesans endepandans Ayiti, avèk Lafrans ki bay yon ultimatum epi voye yon armada ki konpoze ak anviwon 11 bato lagè ki ekipe avèk divès santèn kanon.¹⁴ Avèk premye vèsman ki poukont li reprezante prèske sis fwa resèt total gouvènman an ane sa a,¹⁵ Yo te fòse Ayiti depi lè sa a

¹⁰ Laurent Dubois, *Ayiti: The aftershock of history (Repèkasyon Istwa)*, 2013. Alex Dupuy, “Kapital Machann Fransè a ak Esklavaj nan Saint-Domingue”, 1985, Pèspektiv Latino Ameriken yo, Volim 12, Nimewo 3, <https://www.jstor.org/stable/2633905>.

¹¹ Robin Blackburn, “Ayiti, esklavaj, ak laj revolisyon demokratik la”, Oktòb 2006, The William and Mary Quarterly, Volim 63, Nimewo 4, <https://www.jstor.org/stable/4491574>. Franklin W. Knight, “Revolisyon Ayisyen an”, 2000, Revi Istorik Ameriken an, Volim 105, Nimewo 1, <https://doi.org/10.1086/ahr/105.1.103>. Per Lindskog, “Soti Saint-Domingue rive Ayiti: Kèk konsekans kolonizasyon Ewopeyen an sou anviwònman fizik Ispanyola”, 1998, Jeyografi Karayib, Volim 9, Nimewo 2.

¹² Billy Wellman, *Revolisyon Ayisyen an: Yon istwa kaptivan sou rezistans, libète, ak nesans yon nasyon*, 2024. David Nicholls, “Ayiti: Ras, esklavaj ak endepandans (1804 – 1825)” nan Leonie Archer, *Esklavaj ak lòt fòm travay san libète*, 1988, 1re edisyon.

¹³ Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, “Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haïti-history-colonized-france.html>.

¹⁴ Rodney Coates, *Teyori kritik ras ak rechèch verite*, 2024. Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, “Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haïti-history-colonized-france.html>.

¹⁵ Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, “Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haïti-history-colonized-france.html>.

pou jwenn yon dèt bò kote bank Fransè yo nan to enterè egzòbitan nan lide pou fè pèman yo, nan ogmante ankò dèt la avèk letan.¹⁶ Jounen jodi a, plizyè estimasyon evalye ekivalan pèman total ke Ayiti te fè a anviwon 560 milyon dola Ameriken.¹⁷ Sa te pran Ayiti 122 ane pou peye konplètman sa yo rele “doub dèt” la.

Sa fè plis pase 221 ane depi lè endepandans Ayiti a te deklare, men eritaj "doub dèt", kolonyalis, esklavaj ak domaj ki vin apre yo pèsiste jouk jounen jodi a. Sa yo gen ladan yo desizyon inilateral ekonomik ak politik peyi etranje yo tankou enpozisyon yon anbago komèsyal pa Lafrans ak Etazini, epi okipasyon Etazini sou Ayiti ant 1915 a 1934.¹⁸

Fado “dèt endepandans” lan, ansanm ak lòt kòz pwofond, te afekte anpil ekonomi ak devlopman Ayiti. Ayiti te depanse 80 pousan nan bidjè nasyonal li a pou ranbousman dèt etranje nan lane 1900.¹⁹ Ekspè yo estime ke si tout kantite lajan Ayiti te peye a te rete nan peyi a epi grandi nan to ekonomik istorik li, li t ap ajoute anviwon 21 milya dola ameriken nan ekonomi Ayiti a sou de syèk ki sot pase yo.²⁰

Plizyè aktè te fè reklamasyon pou reparasyon pou Ayiti pandan plizyè ane. Youn nan egzanp ki pi remakab yo se te demann ansyen Prezidan ann Ayiti, Jean-Bertrand Aristide, pou restitisyon nan men Lafrans an 2003.²¹ Nan dènye ane yo, gouvènman Ayisyen an te mande gouvènman Fransè a akòde reparasyon nan plizyè fowòm. Pa egzanp, yon ansyen prezidan Konsèy Prezidansyèl Tranzisyon (Transitional Presidential Council, TPC) Ayiti a te egzòte Lafrans akòde reparasyon pandan diskou li a devan Asanble Jeneral Nasyonziini an nan mwa Septanm 2024.²² Pandan komemorasyon 221yèm anivèsè endepandans Ayiti a 1ye janvyè 2025, TPC a te mande Lafrans pou l akòde reparasyon pou dèt ki te enpoze a apre endepandans Ayiti a.²³ Anplis de sa, nan mwa fevriye 2025, chèf gouvènman Eta ki fè pati Kominote ak Mache Komen Karayib (CARICOM) la te dakò pou yo plede pou reparasyon lè yo konsidere bisantnè enpozisyon "dèt endepandans" lan sou Ayiti an 1825.²⁴

¹⁶ Laurent Dubois, *Ayiti: The aftershock of history (Repèkisyon Istwa)*, 2013. Mandy Boltax, Thomas Boulger ak Tyler Miller, “Dèt Endepandans Ayisyen an: Yon Pledwaye An Favè Restitisyon”, 5 Mas 2021, <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3798802>. Lilitana Obregón, “Anpi, kapitalis rasyal ak dwa entènasyonal: ka Ayiti ki libere ak dèt rekonesans lan”, 2018, Leiden Journal of International Law, Volim 31, Nimewo 3, <https://doi.org/10.1017/S0922156518000225>.

¹⁷ Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, “Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haiti-history-colonized-france.html>.

¹⁸ Claudette Antoine Werleigh, “Itilizasyon sanksyon an Ayiti: Evalyasyon reyalyite ekonomik yo” nan David Cortright, *Sanksyon ekonomik yo: panase oswa konstriksyon lapè nan yon mond apre lagè fwad?*, 1995. Donald R. Hickey, “Repons Amerik la a revòlt esklav yo ann Ayiti, 1791-1806”, 1982, Journal of the Early Republic, Volim 2, Nimewo 4. Simon Henochsberg, “Dèt piblik ak esklavaj: ka Ayiti a (1760-1915)”, 2016, Paris School of Economics (Lekòl Ekonomik Paris). Douglas E. Matthews, “Sanksyon ekonomik ak estrateji ekonomik yo: Vè entegrasyon Ayiti nan ekonomi mond lan”, 1994, St. Thomas Law Review, Volim 6, Nimewo 281.

¹⁹ Richard Kim, “The nation: Retablisman Ayiti, yon trajedi repete”, 18 Janvyè 2010, <https://www.npr.org/2010/01/18/122693853/the-nation-haitis-recovery-a-repeated-tragedy>.

²⁰ Catherine Porter, Constant Méheut, Matt Apuzzo ak Selam Gebrekidan, “Ranson an. Rasin lamizè Ayiti a: Reparasyon pou esklavajis yo”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haiti-history-colonized-france.html>.

²¹ The New York Times, “Demann reparasyon epi fini an egzil”, 20 me 2022, <https://www.nytimes.com/2022/05/20/world/americas/haiti-aristide-reparations-france.html>.

²² Jacqueline Charles, “Lide Ayiti a plede an favè reparasyon pandan apèl Nasyonziini an pou ede avèk vyolans gang lan”, 26 septanm 2024, <https://www.miamiherald.com/news/nation-world/world/americas/haiti/article293089364.html>.

²³ Bert Wilkinson, “Prezidan ayisyen an mande reparasyon nan men Lafrans”, 9 janvyè 2024, <https://repaircampaign.org/reparations-today/haitian-president-demands-reparations-from-france/>.

²⁴ CARICOM, “Kominike: Karant-uityèm (48yèm) reyinyon òdinè konferans chèf gouvènman Kominote Karayib la (CARICOM)”, 28 fevriye 2025, <https://caricom.org/communiqué-48th-regular-meeting-of-the-conference-of-heads-of-government-of-the-caribbean-community-barbados-caribbean-community/caribbean-community/caribbean-barbados-community>.